

Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai
Strūgu iela 4, Rīga, LV-1003, tālr. 67350966, e-pasts: info@832.visc.gov.lv

Skolēna kods _____

Veiksmi darbā!

**37. latviešu valodas olimpiādes darbs
7. – 8. klašu skolēniem
skolās, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmu
un kurās latviešu valodu mācās kā valsts valodu
2020.gada 16.oktobrī.**

1. uzdevums. Uzraksti teikumu, izmantojot dotos vārdus! Vārdu kārtība un skaitlis (vienskaitlis vai daudzskaitlis) nav jāmaina!

1. pagājušais gads papildīties Inga sapnis par ģimene ceļojums uz Somija

---

---

2. agrāk Kārlis nepatīkt lasīt grāmatas par fantastiski un neticami piedzīvojumi

---

---

3. astotā klase skolēni bieži skola mājaslapa rakstīt par sava klase pasākumi

---

---

4. drīz Valdis piedalīties jaunie talanti konkurss Jēkabpils

---

5. pēc divas nedēļas bibliotēka būt tikšanās ar rakstniece Māra Cielēna

---

---

6. kopš pieci gadi vecums Linda trenēties māksla vingrošana

Iegūti _____ punkti no 6

2. uzdevums. Saliec tekstā pieturzīmes!

1. Orientēšanās vienlaicīgi ir gan pastaiga mežā gan sporta sacensības.

2. Varētu teikt ka orientēšanās mazliet atgādina apslēptas mantas meklēšanu jo jāizmanto karte.

3. Orientēšanās ir sporta veids kurā dalībniekiem izmantojot karti un kompasu jāatrod apvidū izvietoti kontrolpunkti.

4. Ja dalībnieks pareizi izplāno ceļu starp kontrolpunktiem viņš var krietni ietaupīt laiku.

5. Tieši ceļa plānošana un spēja pēc kartes apvidū atpazīt savu atrašanās vietu ir tas kas orientēšanos atšķir no vienkāršas krosa skriešanas.
6. Visbiežāk orientēšanās sacensībās izmanto individuālu startu taču pastāv arī citi sacensību veidi.
7. Lai pierādītu kontrolpunkta apmeklējumu mūsdienās orientēšanās sacensībās izmanto elektroniskas atzīmēšanās sistēmas.

Iegūti _____ punkti no 7

3. uzdevums. Izlasi tekstu un doto teikumu sākumu! Apvelc tekstā minētajai informācijai atbilstošo teikuma turpinājuma burtu! Dažiem teikumiem iespējami vairāki teksta saturam atbilstoši turpinājumi.

Par ko stāsta Māras Cielēnas jaunais romāns pusaudžiem?

Pazīstamās bērnu rakstnieces Māras Cielēnas romāns pusaudžiem „Ballīte ar nakšņošanu” vēsta par it kā vienkāršu notikumu – klases vakaru ārpus skolas sienām. Taču grāmatā iedzīvinātais pasākums nepavisam nav vienkāršs... Lai arī ballīte nenotiek gluži bez pieaugušo uzraudzības, lai arī četrpadsmit gadus vecajiem līksmotājiem ir izvirzīti stingri noteikumi, kurus viņi negrasās pārkāpt, vakara gaitā rodas daudz dažādu sarežģījumu, ar kuriem jātiek galā gan pusaudžiem, gan pieaugušajiem.

Almai izdodas pārliecināt mammu, ka viņa ar klases biedriem varētu ballēties turpat, kur paredzētas vērienīgas mammas dzimšanas dienas svinības. “Mežmuiža” ir pietiekami plašs lauku viesu nams, lai abas ciemiņu grupas nesaskartos. Pie tam pusaudžu vecāki tad mierīgi var laist savus bērnus uz viesībām, jo Almas māte uzņemas atbildību par viņu pieskatīšanu. Daļa atbildības jāuzņemas arī Almai, un viņa ir prātīga meitene. Bez tam pasākumam ir izveidoti stingri noteikumi – nebūs nekādas dzeršanas, smēķēšanas, dīķī lēkšanas! Un nav jau arī. Taču atgadās kaut kas tāds, kas noteikumos nav paredzēts – pazūd Marta un Evelīna. Turklāt klīst runas, ka apkārtnē slapstās bīstams noziedznieks. Tāpēc ne Almas mammas, ne Almas rūpīgi izstrādātie vakara pavadīšanas plāni vairs nekur neder.

Rakstniece meistarīgi virknējusi notikumus, kas izriet cits no cita un šķiet nebeidzami un nekontrolējami. Personāžu ir daudz – klases ballītes dalībnieki, alternatīva pasākuma rīkotāji (kuri ieradušies slepus, lai ballīti izjauktu), Almas mammas viesi, personas, kuru identitāte sākumā nevienam nav skaidra. Notikumi ir saistīti ar pārpratumiem, kas rodas tāpēc, ka šo cilvēku savstarpējās attiecības ir neskaidras un mainīgas. Gan pusaudži, gan pieaugušie pārliecinās, ka neko nevar pilnībā iepriekš paredzēt un zināt, ka visu laiku ir jādomā, ko un kā darīt. Vairākkārt sižeta gaitā izrādās, ka mobilais telefons, kas šķietami vienmēr veido drošības saikni ar draugiem un vecākiem, vajadzīgajā brīdī ir izlādējies, pazudis vai kaut kur atstāts...

Rakstniecei izdevies uzrakstīt nevis vienkārši aizraujošu, bet psiholoģiski bagātīgu piedzīvojumu romānu, kas neuzbāzīgi risina interesantas tēmas un būtiskas problēmas, ar kurām vecumā starp bērna gadiem un pieauguša cilvēka briedumu nākas saskarties gandrīz ikvienam.

Romāna tēli ir tik dažādi! Marta ir nopietna meitene, kura dzīvi salīdzina ar romānu „Džeina Eira”, bet kurai nav pārliecības, ka pati varētu piedzīvot romantiskas attiecības. Rolis apņēmīgi tiecas uzveikt veselības problēmu radītos ierobežojumus. Elīnai nav drosmes saviem bērniem atklāt, ka viņai veidojas jaunas attiecības. Toms vienmēr sekojis Emīlam, bet nonāk situācijā, kad vairs nevēlas to darīt. Terēze spēji atraida labāko draudzeni, lai būtu divatā ar puisī. Katram ir sava dzīve, bet šajās nedaudzajās romānā aprakstītajās stundās tā cieši un negaidītā veidā ir saistīta ar citu cilvēku domāšanu un rīcību.

Būt četrpadsmitgadīgam ir tik grūti! Vecākais brālis, klases biedrs, draudzene, barvedis, klusībā iecerēta meitene, zēns, kurš patīk labāk par citiem, puisis, kurš pat nezina iemīļotās vārdu... Dažādās lomas katru iepin ciešā attiecību pinumā.

Romāns veidots savdabīgi – daļā nodaļu strauji risinās notikumi, bet paralēli citās nodaļās iekšējās runas formā ļoti tieši atklājas darbojošos personu emocijas, domas, reakcija uz notiekošo.

0.	„Ballīte ar nakšņošanu” ir ...	<p>A) romāns. B) stāsts pusaudžiem. C) jauna filma puaudžiem. D) anotācija par Māras Cielēnas jauno romānu.</p>
1.	Romāna „Ballīte ar nakšņošanu” centrā ir notikums, kas ...	<p>A) norisinās bez pieaugušo līdzdalības. B) pirmajā brīdī šķiet parasts. C) notiek skolas telpās. D) izraisa virkni dažādu sarežģījumu.</p>
2.	Almas mamma meitai ir atļāvusi ...	<p>A) sarīkot vērienīgu klases ballīti skolā. B) rīkot klases pasākumu reizē ar mammas dzimšanas dienas svinībām. C) nosvinēt dzimšanas dienu tālu prom no vecākiem. D) sarīkot klases pasākumu viesu namā.</p>
3.	Vecākiem nebūs jāuztraucas par saviem bērniem, jo ...	<p>A) Alma ir prātīga meitene un viena pati par visu atbildēs. B) svinību vietas tuvumā nav dīķa. C) viņi visi jau ir pilngadīgi. D) Almas māte būs atbildīga par pieskatīšanu.</p>
4.	Iepriekš plānotais pasākums nenotiek kā cerēts, jo ...	<p>A) notikumos iesaistās policija. B) negaidīti no svinībām pazūd divas meitenes. C) Alma nebija rūpīgi izplānojusi pasākuma gaitu. D) daži cilvēki cenšas izjaukt ballīti.</p>
5.	Romānā tēlotie notikumi ir saistīti ar ...	<p>A) darbojošos personu attiecībām. B) attiecībām klasē pirms ballītes. C) dažādiem pārpratumiem personāžu starpā. D) nereāliem un fantastiskiem notikumiem.</p>
6.	Sava nozīme sižeta attīstībā ir ...	<p>A) notikumu neparedzamībai. B) sakaru līdzekļu trūkumam. C) baumām. D) romāna varoņu sapņiem.</p>
7.	Romāna tēli ir ļoti atšķirīgi:	<p>A) Martas dzīve ir tik interesanta kā romāns “Džeina Eira”; B) Elīna nav atklāta pret saviem bērniem; C) Marta grib līdzināties Džeinai Eirai; D) Emīls ilgi rīkojās tāpat kā viņa autoritāte Toms; E) Terēze puīša dēļ atstumj savu draudzeni; F) Rolim ir veselības problēmas, kuras viņš cenšas pārvarēt.</p>
8.	Ikvienam tēlam romānā ir ...	<p>A) vairākas lomas dzīvē. B) jāpārdzīvo dažādas ciešanas. C) jāspēj izdarīt izvēle. D) dota iespēja izcelties.</p>
9.	Romāna uzbūvei raksturīgs tas, ka ...	<p>A) visu nodaļu uzbūve nav vienāda. B) viss darbs veidots iekšējās runas formā. C) dažās nodaļās spilgtāk atklājas tēlu domas un jūtas. D) dažās nodaļās notikumu attīstība ir ātra.</p>

Iegūti _____ punkti no 20

4. uzdevums. Izvēlies tabulā dotajai situācijai atbilstošu frazeoloģismu un ieraksti tā burtu! 3 frazeoloģismi ir lieki.

0.	<i>Sarunā ar Haraldū esi uzmanīgs! Viņš ir ļoti viltīgs.</i>	C
1.	Andra vienmēr ar visiem strīdas, pat skolotājiem vienmēr dusmīgi iebilst.	
2.	Šoreiz tavs minējums bija nepareizs, tu kļūdījies.	
3.	Iegaumē labi, tas tev dzīvē vēl noderēs!	
4.	Viss iesākās tik labi, tomēr pēdējā brīdī pasākums izjuka.	
5.	Man vajadzēja ilgi gaidīt, un es nezināju, kā pavadīt šīs stundas.	
6.	Ja tu visu tādā steigā darīsi, nāksies darbu pārstrādāt.	

A pa roku galam

B bērt kā pupas

C *nav ar pliku roku ņemams*

D likt aiz auss

E laist gar ausīm

F saiet grīstē

G kost pirkstos

H nosist laiku

I nošaut greizi

K lēkt acīs

Iegūti _____ punkti no 6

5. uzdevums. Uzraksti pārspriedumu *Tehnoloģiju izmantošana mācību procesā – plusi un mīnusi* (apjoms 130 – 150 vārdi)!

Pastāsti par dažādu tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā, mini 2 piemērus, kuros tehnoloģijas palīdz, un 2 piemērus to negatīvai ietekmei! Pamato savu viedokli!

Ievēro pārsprieduma rakstīšanas nosacījumus!

Plānam, uzmetumam

